

RAADSINFORMATIEBRIEF Oudewater

20R.00710

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 14 juli 2020
Portefeuillehouder(s) : Wethouder W.J.P. Kok
Portefeuille(s) : Sport
Contactpersoon : W. Waanders
Tel.nr. : 0645235249
E-mailadres : waanders.w@woerden.nl

Onderwerp:

Sportakkoord Oudewater

Kennisnemen van:

Het, ter uitvoering van het Nationaal Sportakkoord, gesloten Sportakkoord Oudewater.

Inleiding:

Het ministerie van VWS heeft in de zomer van 2018 samen met gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten) en de sportbonden (NOC*NSF) de handen ineen geslagen en een Nationaal Sportakkoord gesloten. Dit Nationaal Sportakkoord als hoofddoel zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. In dat nationale sportakkoord faciliteren zij de lokale gemeenten in het afsluiten van een lokaal sportakkoord.

Gemeente Oudewater heeft deelgenomen aan de Regeling Lokale Sportakkoorden – Sportformateur om zo tot een gedragen lokaal sportakkoord te komen. U bent hiervan eerder middels een raadsinformatiebrief d.d. 29 oktober 2019 op de hoogte gesteld.

In de periode tot en met juni 2020 is er aan een lokaal sportakkoord gewerkt door de lokale partners onder leiding van de sportformateur. Op 25 juni jl. is het lokale Sportakkoord Oudewater ingediend bij de Vereniging Sport en Gemeenten en zijn de sportverenigingen klaar voor de start om aan het Sportakkoord uitvoering te kunnen geven. Het lokale sportakkoord is een gedragen akkoord dat bijdraagt aan de doelen zoals genoemd in de maatschappelijke agenda Sociaal Domein Oudewater 2019-2022.

Het Sportakkoord Oudewater richt zich met name op het (verder) uitbreiden en combineren van sporten en bewegen, nadrukkelijk ook voor Oudewaternaren die niet aangesloten zijn bij een sportclub.

Totstandkoming Sportakkoord o.l.v. de sportformateur

Onder leiding van de sportformateur zijn de Oudewaterse sportorganisaties gekomen tot verschillende ambities, verdeeld onder vier verschillende thema's waarlangs de ambities zich bewegen:

1. Inclusief sporten & bewegen: *met name gericht op het verlagen van de drempel en het stimuleren van Oudewaterenaren om kennis te maken met sporten in Oudewater.*
2. Toekomstgerichte sportaanbieders: *gericht op het bevorderen van onderling contact tussen clubs en organisaties welke onder andere dient te leiden tot verbetering van inzicht en aanbod.*
3. Duurzame sportinfrastructuur: *gericht op initiatieven om de publieke ruimte in te zetten voor duurzame sport- en beweegactiviteiten.*
4. Van jongs af aan vaardig bewegen: *gericht op het stimuleren van een gezonde leefstijl door middel van sporten en bewegen voor kinderen vanaf 2 jaar.*

Uitvoering Sportakkoord

Alle Oudewaterse organisaties, direct of indirect betrokken, sluiten zich graag aan bij een overkoepelend sportoverleg. Naast het versterken van het onderling contact en uitwisseling heeft de koepelorganisatie de taak om toe te zien op de toebedeling van subsidies aan plannen, projecten en/of voorstellen t.a.v de uitvoering van het Sportakkoord.

Vanuit de gemeente wordt per september een combinatiefunctionaris (buurtsportcoach) aangetrokken, welke een coördinerende rol zal krijgen voor de uitvoering van het Sportakkoord en daarnaast een verbindende rol heeft tussen de sportorganisaties, scholen, sport- en welzijnsinstellingen en het bedrijfsleven.

Kernboodschap:

Op 25 juni jl. is het lokale Sportakkoord Oudewater ingediend bij Vereniging Sport en Gemeenten en zijn de sportverenigingen klaar voor de start om aan het Sportakkoord uitvoering te kunnen geven.

Financiën

Door het indienen van het Lokale Sportakkoord Oudewater – ontvangt gemeente Oudewater vanuit het Rijk €10.000 per jaar voor drie jaar in de periode van 2020-2022 voor de uitvoering van ons lokale sportakkoord door de lokale partners. Het uitvoeringsbudget dient besteed te worden aan de ambities die zijn opgenomen in het lokale of regionale sportakkoord.

Wat betreft de inzet van de combinatiefunctionaris zijn de benodigde middelen, waarvan de helft wordt bekostigd door het Rijk, reeds opgenomen in de programmabegroting. Hier wordt dus geen extra investering voor gevraagd.

Vervolg:

Zo snel mogelijk na 1 september wordt een bijeenkomst georganiseerd waar alle betrokken Oudewaterse sportorganisaties voor worden uitgenodigd en een startschot zal worden gegeven voor de uitvoering van het Sportakkoord Oudewater.

Bijlagen: Sportakkoord Oudewater, geregistreerd onder corsanummer 20.012791

Secretaris

Burgemeester

J. Michel

W. Groeneweg

Sportakkoord Oudewater

juni 2020

A word cloud of various sports activities in Dutch, arranged in a roughly circular pattern. The words are in shades of brown and orange. The sports listed include: voetbal, volleybal, biljarten, autocross, wielrennen, drakenboottracen, koersbal, fitness, basketbal, hardlopen, judo, schaatsen, schieten, gymnastiek, skeeleren, dansen, waterpolo, and tennis.

voetbal biljarten dansen
volleybal autocross squash
wielrennen
drakenboottracen
koersbal
fitness basketbal
hardlopen
judo schaatsen gymnastiek waterpolo
schieten skeeleren tennis
dansen

Inhoud

- Aanleiding
- De sportkaart van Oudewater
- Thema 1: Inclusief sporten en bewegen
- Thema 2: Toekomstgerichte sportaanbieders
- Thema 3: Duurzame sportinfrastructuur
- Thema 4: Van jongens af aan vaardig bewegen
- De start en het vervolg
- Aangesloten partners

Aanleiding

In 2018 werd het Nationaal Sportakkoord ondertekend door betrokken ministeries, sportkoepels en sportbonden. Maar daarmee was slechts de aanzet gegeven, de uitvoering zou zich vooral lokaal moeten manifesteren. Met maatwerk, lokale verbondenheid, realistische plannen en betrokkenheid van verenigingen, scholen, ondernemers, organisaties en instellingen.

In Oudewater werd hiertoe een intentieverklaring opgesteld – ondertekend door vier betrokken organisaties – en een sportformateur aangesteld. Helaas gooide het Corona-virus roet in het eten, want na twee inspirerende bijeenkomsten met tientallen vertegenwoordigers van Oudewaterse sportorganisaties moest het proces van onderling overleg en ideeënuitswisseling rigoureus onderbroken worden. Gelukkig lag er al het nodige “op de zeef”, zodat dit Sportakkoord Oudewater het levenslicht kon zien.

Direct bij de eerste bijeenkomst werd al duidelijk: We moeten elkaar meer spreken, we moeten elkaar meer zien. Ondanks de geringe fysieke afstand zien en spreken sportbestuurders en -uitvoerders elkaar te weinig. Het eerste belangrijke resultaat van dit proces was al direct behaald. Alle Oudewaterse organisaties, direct of indirect betrokken, sluiten zich graag aan bij een overkoepelend sportoverleg.

Met dit Sportakkoord Oudewater kan een goede start worden gemaakt om structureel te komen tot een invulling van de vier thema's die in dit akkoord staan vernoemd. De bereidheid van betrokkenen is er, het plan is er, er is subsidiegeld beschikbaar, kortom, Oudewater is hard op weg om de komende jaren haar sportklimaat verder te verbeteren.

Er rest mij slechts een welgemeend “succes” aan allen die een rol gaan vervullen bij de uitvoering van dit Sportakkoord Oudewater.

Walther Kok
Wethouder Sport, gemeente Oudewater

De sportkaart van Oudewater

Oudewater is sportgezind. Tientallen verenigingen spannen zich dagelijks in om de Oudewaternaren, jong en oud, gezond te laten bewegen. De organisatiegraad van Oudewater is hoog, ook in de sport. Meer dan 20 verenigingen – met samen meer dan 2.000 leden - bieden een compleet pallet aan diverse binnen- en buitensporten, van gezelligheidsniveau tot (inter)nationale topsport.

Maar soms duiken er ook spontane sportactiviteiten op. Ondernemend Oudewater initieert een (kunst)ijsbaan en spontaan melden zich 140 teams aan om in toernooivorm te komen “curlen”.

Een quasi-toevallige aankoop van een drakenboot – wederom door een ondernemer – leidt tot een fanatiek groepje peddelaars, die 's winters in een grote bak water oefenen om 's zomers mee te strijden voor het Nederlands Kampioenschap in verschillende drakenboot-categorieën. En een nieuwe sportvereniging is geboren.

Winkeliers in de binnenstad zoeken naar meer “reuring” en pakken de draad weer op van de Wandelavondvierdaagse. Inmiddels is het eerste lustrum alweer geweest en neemt het aantal deelnemers jaarlijks nog steeds toe.

Met haar ruim 10.000 inwoners heeft Oudewater een bevolking waarin jong en oud evenwichtig verdeeld zijn. Het CBS publiceerde in 2019 de volgende bevolkingsindeling:

- Bijna 2.500 Oudewaternaren zijn jonger dan 19 jaar
- Rond de 5.500 bewoners zijn ouder dan 19, maar jonger dan 65 jaar
- Ruim 2.000 bewoners zijn ouder dan 65 jaar

Oudewaternaren beschouwen zichzelf als gezond. Bijna 90% van de bevolking tussen 19 en 65 jaar ervaren een goede tot zeer goede gezondheid. Ruim 65% van de mensen boven de 65 jaar ervaren datzelfde. Voor de jongeren gelden fraaie cijfers als het gaat om een lidmaatschap van een sportvereniging. Maar liefst 94% van de kinderen van 10-11 jaar zijn lid van een sportclub en voor de leeftijd 13- en 14-jarigen loopt dat iets terug naar 77%.

Maar ook Oudewater is onderdeel van een groter geheel. Maatschappelijke ontwikkelingen op grotere schaal hebben of krijgen ook vat op de stad. Landelijk ziet NOC-NSF een trend van steeds minder georganiseerd sporten. We schakelen massaal over op individueel sporten, zoals fitness of wandelen en hardlopen. Geen clublidmaatschap, geen georganiseerde activiteiten of competities, maar zelf een eigen weg kiezen.

Ook stoppen kinderen – na hun 15^e jaar – sneller met de georganiseerde sport. Ze gaan op zoek naar een parttime baantje, hebben hun handen vol aan hun schoolinspanningen of zoeken hun vertier in andere richtingen (computer, stappen, etc.).

Al langer is in Nederland de trend waarneembaar dat we minder uren besteden aan bewegen, ingegeven door allerlei tijdrovende (social) media, zittend werk, of anderen redenen. Dat leidt overigens wel tot steeds meer ziektebeelden, die het gevolg zijn van onze afnemende beweegactiviteiten.

Tenslotte staat ook het uitvoeringsapparaat van veel sportverenigingen onder druk. Steeds minder vrijwilligers worden geacht steeds meer werk te verrichten, vaak ook nog op een hoger gewenst niveau (vergunningen, didactiek, regelgeving, etc.).

Het Sportakkoord Oudewater wil inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen, op een wijze die past bij Oudewater, die past bij de clubs, de mentaliteit, de saamhorigheid en de gedeelde verantwoordelijkheid. Met samenwerking, kennisdeling, afstemming en uitwisseling creëren we een toekomstbestendig sportaanbod voor jong en oud.

Thema 1: Inclusief sporten en bewegen

Dit Sportakkoord heeft vier verschillende thema's waarlangs de ambities zich bewegen. Onder inclusief sporten en bewegen verstaan we: Sporten voor iedereen. Het Sportakkoord grijpt niet in op activiteiten van verenigingen en organisaties die al een rijk sportaanbod verzorgen voor de Oudewaterse bevolking. Het Sportakkoord richt zich met name op het (verder) uitbreiden en combineren van sporten en bewegen, nadrukkelijk ook voor Oudewaterenaren die niet aangesloten zijn bij een sportclub.

1. Openbare sportmomenten:
Activiteiten zoals een Avondwandelvierdaagse, een Drakenbootracedag, een Curlingtoernooi en andere initiatieven bewijzen de sportgezindheid en de competitiedrang van Oudewaterenaren. Op één voorwaarde: het moet wel gezellig zijn.
➤ *Ambitie: Eén jaarlijks openbaar sportmoment, toegankelijk voor iedereen (als deelnemer en als toeschouwer)*
2. Stimuleren kennismaking:
Veel activiteiten van sportorganisaties in Oudewater zijn nog (te) onbekend. Leden van clubs onderling, maar nadrukkelijk ook niet-leden zouden beter op de hoogte moeten zijn van de sport- en beweegmogelijkheden die Oudewater biedt.
➤ *Ambitie: Een gezamenlijk en publiek platform waar sportend Oudewater zich kan presenteren (via een bestaand platform als Oudewater.net of een nieuw platform).*
3. Sportroefelen:
Voor scholen en bedrijven is "roefelen" een begrip. Jonge kinderen gaan op ontdekkingstocht binnen Oudewaterse bedrijven en lopen een beetje "stage" bij de bakker, de drukker of het transportbedrijf. Dat zouden sportverenigingen en -organisaties in Oudewater ook kunnen doen.
➤ *Ambitie: Een jaarlijkse sportroefeldag voor alle (school)kinderen van Oudewater.*
4. Bewegen op recept:
In nauwe samenwerking met het Sociaal Domein van de gemeente Oudewater en de GGD kunnen mensen met een beweeg-vraag in contact worden gebracht met sportverenigingen en -organisaties om mensen "bewegen op recept" aan te bieden, een actieve stimulans om binnen een Oudewaterse sportclub te werken aan de eigen fitheid.
➤ *Ambitie: Jaarlijks een nader te bepalen minimaal aantal "sportrecepten" voorschrijven.*

Thema 2: Toekomstgerichte sportaanbieders

Dit thema vond al direct gehoor toen tijdens het eerste overleg bleek dat onderling contact tussen clubs en organisaties zinvol is en leidt tot verbetering van inzicht en aanbod. De oprichting van een gezamenlijk platform ligt voor de hand, nadrukkelijk zij daarbij vermeld, dat een dergelijk platform een analoge en een digitale vorm moet hebben. Ter bevordering van contact, maar ook als reden voor ontmoeting.

Een regulier overleg van dat platform van betrokken organisaties, tenminste twee keer per jaar, is dan een vereiste. In het onderlinge overleg is ook vastgesteld dat de “concurrentie” op het terrein van ledenwerving geen reden mag zijn om dat overleg te ontlopen. Clubs en organisaties hebben elkaar veel meer te bieden dan “concurrentie” kan tegenhouden.

- *De oprichting van een overkoepelend sportplatform voor Oudewater, waarin verenigingen, organisaties en sportondernemingen gezamenlijk zitting hebben. Dit platform zou dan ook de juridische entiteit kunnen zijn die zorgdraagt voor de gerichte inzet van de subsidie die is gekoppeld aan het Sportakkoord.*

Alleen al het afstemmen – en mogelijk zelfs versterken – van elkaars activiteiten levert grote winst op. Een Jupiter-team dat deelneemt aan de Zwemvierdaagse of een FC Oudewater-team dat zich inschrijft voor een SUB-workshop, allemaal kruisbestuiving die veel kan opleveren voor alle betrokkenen.

- *Ambitie: Een sportjaarkalender van alle sportgerelateerde activiteiten, zodat activiteiten elkaar niet benadelen of beconcurreren. Daaraan gekoppeld een overzicht van sportieve mogelijkheden – een sportmenukaart – die Oudewater te bieden heeft.*

Voor de scholen in Oudewater kunnen de Oudewaterse sportorganisaties ook van grote waarde zijn. Zoals de Yellowbellies al het jaarlijkse schoolvoetbaltoernooi ondersteunen, zo kunnen andere clubs ook andere activiteiten van of met scholen organiseren.

Zoals de clubs bijvoorbeeld scholen zouden kunnen helpen, zo zouden de clubs op hun beurt meer professionele steun kunnen gebruiken, bijvoorbeeld in de vorm van een buurtsportcoach of combinatiefunctionaris.

- *Ambitie: Een onderzoek naar de mogelijkheden en toegevoegde waarde van professionele ondersteuning van sportend Oudewater met een buurtsportcoach of combinatiefunctionaris, wellicht zelfs ook als mede-uitvoerder van dit Sportakkoord.*

Bij alle ondersteuning mag de individuele (jeugdige) sporter niet uit het oog worden verloren. Alle betrokken verenigingen en organisaties zouden het – samen met de gemeente – mogelijk moeten kunnen maken om alle kinderen <19 jaar de mogelijkheid te bieden om in clubverband te sporten, onafhankelijk van het inkomen van hun ouder(s).

Thema 3: Duurzame sportinfrastructuur

Oudewater is gezegend met een rijk aanbod aan sportaccommodaties. Bovendien zijn er in de stad verschillende plaatsen in de openbare ruimte die sport mogelijk maken, denk aan parken, groen en schoolpleinen. Ter stimulering van sporten en bewegen is de openbare ruimte beter te benutten en ook beter bekend te maken onder de Oudewaternaren. Wie weet dat de Wulverhorst een beweegtuint heeft? Wie weet dat Sportpark Markveld denkt over het aanleggen van een jeux de boules-baan? Wie weet dat er in het parkje tussen de voetbalvelden en de IJssel allerlei yoga- en fitnessactiviteiten worden gehouden? Waar zou de openbare ruimte kunnen worden voorzien van toestellen voor “street workouts”?

Daarnaast investeert Oudewater (en met name de verenigingen) in duurzaamheid, als het gaat om energiebesparing (zonnepanelen, LED-verlichting, etc.) en onderhoud (gifvrije biomiddelen, besproeiing, etc.).

- *Ambitie: Tussen 2020 en 2022 worden twee nieuwe initiatieven beetgepakt en ondersteund, om de publieke ruimte in te zetten voor duurzame sport- en beweegactiviteiten.*

Thema 4: Van jongs af aan vaardig bewegen

Vooraf voor de jonge kinderen (zelfs al vanaf 2 jaar) is aandacht gewenst voor:

- Afwisselend bewegen
- Gezonde(re) levensstijl
- Opvoedkundige ondersteuning van het (traings)kader

Hier is in de toekomst meer onderzoek en overleg voor nodig, omdat dergelijke ambities van invloed zijn op de ruimere levenssfeer van kinderen (thuis, school, club). Tot een gezonde levensstijl hoort niet alleen meer bewegen, maar ook gezond eten, bijvoorbeeld. Hoewel in veel gevallen de overlapping met een Preventieakkoord denkbaar is, behoren specifieke preventie-activiteiten niet tot dit Sportakkoord. Natuurlijk moeten er rookverboden komen voor alle sportverenigingen in de toekomst, natuurlijk is alcoholgebruik een groeiend punt van zorg en aandacht voor sportverenigingen, maar dit Sportakkoord is met name gericht op het stimuleren van bewegen en sporten.

- *Ambitie: Jaarlijks minimaal één initiatief, alle sportverenigingen en -organisaties overstijgend, waarin een gezonde levensstijl wordt aangespoord en gesteund.*

De start en het vervolg

De aanloop naar dit Sportakkoord verliep voorspoedig, totdat Corona het onderlinge contact deed verstommen. Het Sportakkoord is niettemin geen Corona-akkoord geworden, omdat de ambities van Oudewater verder moeten reiken dan een tijdelijk oponthoud.

Zo gauw de overheid het toelaat – en de maatregelen van de overheid zijn nu gericht op sportvrijgave vanaf 1 september 2020 – zal de uitvoering van dit Sportakkoord voortvarend worden opgepakt. Achter de schermen wordt al gewerkt aan het opzetten van een “koepel”, waar ook de reglementen van subsidietoewijzing een plaats krijgen. Zo kunnen we na 1 september ook direct aan de slag. Bij de subsidietoewijzingen worden wel een onderscheid gemaakt tussen verenigingen en professionele organisaties. Daarbij geldt dat professionele organisaties niet separaat gebruik kunnen maken van de subsidiemogelijkheden die het Sportakkoord biedt. Uiteraard wel in samenwerking met verenigingen.

Het bijgaande actieplan is een opsomming van alle ambities, zoals genoemd in dit Sportakkoord. Gaan al die ambities tegelijkertijd vorm krijgen? Waarschijnlijk niet. Voor het samenstellen van het definitieve actieplan is de inspraak van de verenigingen en organisaties onmisbaar.

Zo snel mogelijk na 1 september wordt een bijeenkomst georganiseerd waar alle betrokken Oudewaterse sportorganisaties voor worden uitgenodigd. Dat startschot zal ook feestelijk worden ingeluid, waarna we direct aan de slag kunnen. De op te richten koepelorganisatie ziet toe op:

- Onderling contact en uitwisseling
- Toebedeling van subsidies aan plannen, projecten en/of voorstellen

De eventuele rol van de buurtsportcoach/combinatiefunctionaris wordt uiteraard bepaald door de gemeente, maar het advies vanuit dit Sportakkoord zou zijn:

- Stel een buurtsportcoach/combinatiefunctionaris aan, liefst per 1 september
- Voeg dit Sportakkoord en de uitvoering van de actielijst toe aan zijn/haar takenpakket, als aanjager en coördinator

Aangesloten partners

De intentieverklaring die heeft geleid tot dit Oudewaters Sportakkoord werd ondertekend door:

- Richard Proost Sportcentrum Oudewater, als vertegenwoordiger van de professionele sportsector
- FC Oudewater, als grootste sportvereniging
- SBZO, als vertegenwoordiger van accommodatiebeheerders
- Gemeente Oudewater, als opdrachtgever voor de totstandkoming van het Oudewaters Sportakkoord.

Bij de gesprekken die hebben geleid tot dit Sportakkoord waren verder betrokken:

- Sporthal De Noortsyde
- Badmintonclub Oudewater
- Gymnastiekvereniging Turn2Gether
- Loopgroep Oudewater LOGO
- Judoschool Richard Proost
- De Hollandsche IJsselruiters
- Schaats- en Skeelervereniging SVO
- Squashclub Boast In
- Tennisvereniging De Heksenmeppers
- Volleybalvereniging Oudewater
- Zwemvereniging OZV
- Drakenbootvereniging de Old Water Dragons
- Jozefschool
- Sport BSO Yellowbellies
- Beheerstichting sportpark Markveld BESMO
- Bedrijven Vereniging Oudewater BVO
- Basketbalvereniging Oudewater
- Basisschool Klavertje Vier
- GGD
- Stichting Welzijn Oudewater
- Stichting Ouderenzorg De Wulverhorst